

J S E I V I U

D R A U G A S

Skiriamas svėtimoj šaly gyvenantiems lietuviams.

Adresas Redakcijos ir Administracijos: Rev. JOS. NORBUT, Mossend, Lanarkshire, Scotland.

No. 4.

7 VASARIO, 1914m.

Vienas numeris, 2d.

NUO REDAKCIJOS.

Jšėivių Draugas eis du kartu mėnesį: kas 1ą ir 3ią kiekvieno mėnesio penktadienį (pėtnyčią). Prenumerata metams 4/, pusmečiui 2/. Ta pati kaina visur.

JŠEIVIŲ DRAUGAS

priima apgarsinimus pigia kaina: apie šliubus, krikštus, mirimus, pajieškojimus, pasiulyjimus, krautuvių skelbimus, draugijų pranešimus, atskaitas ir t.t.

Skelbimų kainos: už skiltį colio platumo prieš tekstą - 1/-, po teksto 6d, arba už žodį 1/2d ir 1d.

Red. ir Admin. Adresas:

Rev. JOS. NORBUT,
Mossend, Lanarkshire.

JŠEIVIŲ DRAUGO.

administracija

20 VASARIO salėje
Old Masonic Hall, Main St, Bellshill
rengia didžiausią Vakara

MASKARADA (kaukių)

Kiekvienas gali ateiti persirengęs keisčiausiai, arba atsinešti persirengimui su savimi tokius parėdus, kokius užmano; apart to bus ir administracijos parengtų kaukių. Tarpe kaukių savanorių ir parėdytų administracijos bus padaryta loterija su išlošimais 5 exemplorių Jšėivių Draugo metams ir kelių laikrodžių.

Be to bus LENKTYNES MAIŠOUSE (gali dalyvauti ir savanoriai, tik turi atsinešti maišą)—išlošimas (preisas)—Jšėivių Draugas metams; Ristynės maišuose—preisas” 3/-

Pelnas eis Jšėivių Draugo palaikymui. Biletų kainos: Vyrams 1/-, Moterims, 6d.

Tęsis nuo 6 v. vakaro iki 6 v. ryto

PASISERGĖKITE APAGVIKŲ.

Didžiai nustebau, radęs tarpe Holytown'o lietuvių prasiplatinusį šarlatanišką lakštelį, kaipo kokia „brostva” laikoma, „muka arba gromata mūsų Išganytojaus” vadinama. Toj „mukoj” pirašyta visokių nesąmonių, tarpe kitų, kad ta „gromata Išganytojaus iš grabo” turinti ypatingą galę atleidinėti griekus, nors jie būtų nesuskaitomi, kad nešiojantieji tą popergalį pamatysią už 40 dienų prieš mirtį Šv. Panelę, kuri jiems griekus atleisianti ir t.t. ir t.t. Už tuos popergalius mūsų „pauporius” atlupęs net po 3d ir viršaus, kur kiek gavo, nors už tris penus tokių lakštelių galima būtų pagaminti visą šimtą, ar du. Dievobaimingumas tik tyras nuo burtų ir prietarų geras. Dėlto neverta duoti savo dievobaimingumo išnaudavimui apgavikams. Girdėjau, kad tą gromatą matę ir kitur, mat „pauporius” praplatinęs.

Taigi, lietuviai, neimkit nuo panašių „pauporių”, kurie platina visokius „stebuklingus” popergalius, tokias jau brostvas, Rygos Jakavičiaus maldaknyges ir t.t. Kaž kodėl jie nežino vien Rygos (Jakavičiaus), rečiaus Tilžės, o nežino visai Kauno ir Vilniaus išleidimų, vien tebruka žmonėms šiukšles, vietoj naudingų knygielių ar maldaknygių. Ir dar už niekam nevertas knygas paima keleriopai, nors galėtų ir geras knygas pardavinėti beveik lietuviškomis kainomis.

Kun. J. Norbutas.

BLAVYBĖS MYLĖTOJAS.

p. Bryan'as, žinomas amerikų veikėjas, kartą kelė didelę puotą, ant kurios pakvietė svėtimų šalių atstovus. Ant tos puotos neduota jokie svaiginantieji gėrimai.

Tas pats Bryan'as, 1908

metuose keliaudamas po pasaulį, aplankė Japoniją, kur buvo labai vaišingai sutiktas. Garsusis Japonų admirolas Togo, labai atsižymėjęs karuose su Rusija, užkvietė jį ant didelio bankėto. Čia, keldamas taure šampano, mandagiai užgėrė svečio sveikatą. Bryan'as pasijuto labai kėblame padėjime: kiti svečiai, pripylę jam taure šampano, ragino jį irgi išgerti už admirolo sveikatą. Išgerti-reiškė sulaužyti blaivybės apžadus, neišgerti-reiškė užgauti admirolo ir didžiai jį gerbiančiųjų japonų jausmus. Bet Bryan'as nenusiminė: paėmęs stiklą vandens ir pakėlęs jį augštyn sušuko: Admirole, visas savo pergalės, kokias tik Tamsta turėjai—atlikai ant vandens (marių). Kai Tamsta pergalei ant šampano, tai aš už Tamstos sveikatą išgesiu tada šampano.

„Temperance Leader.”

SMULKIOS ŽINIOS.

A.A. Vyskupas Cyrtautas prieš savo mirtį paskyrė kun. Vasiliauską į Mažeikius už kleboną. Bet jam mirus, jo surėdymas neįvykdinta dėl to, kad senasis Mažeikių klebonas negalėjo dar užimti naujos vietos ir turėjo pasilikti Mažeikiuose. Žemaičių Vyskupijai neturint rėdytojaus, kun. Vasiliauskas lik šiol gyveno prie Airogalos Klebonijos. Dabar kun. kan. Borowskis valdžios pripažintas tapo Žemaičių Vyskuptės rėdytoju. Taigi ant galo ir kun. Vasiliauskas gavo vietą, nes sulik padavimo „Bažnytinės Apžvalgos” kan. Borowskis išnaujo paskyrė kun. Vasiliauską į Mažeikius.

Keistas Žemaičių vyskupijos kunigams informacijas (žinias) paduoda laikraštis „Bažnytinė Apžvalga” (N. 1, 1914) apie kunigus svėtur apsigyvenusius. Anot tų žinių Škotijoje tebkunigaujas kun. Čumberkis (kurs bent keturiais metais

pirm užgimsiant „Bažnytinei Apžvalgai apsigyveno Amerikoje ir jau nuo to laiko Škotijoje nepasirodė.—Red.), gi kup. Norbutas baladojasis kokių imperijos, tur but Rusijos, o gal britaniškos Indijos, vyskupijose. Gerai, kad „Bažnytinės Apžvalgos.” Škotijos lietuviai neskaito, nes kitaip, ypač tolimesnių kraštų ir vyskupijų gyventojai, galėtų pamanyti, kad kun. Norbutas, pasigriebeš visus savo ir nesavo turtus, paspruko jais nešinas „pirmyn.” Labiausiai, kad Škotijos lietuviai prie panašių įtarimų labai greitai...

* * *

Daugiau „boderio” ir nesupratimų išsaukė paduota anais laikais klaidinga žinia kito lietuviško laikraščio, labai tarpe Škotijos lietuvių pasklidusio „Šaltinio.” Šaltinis po kun. Vasiliausko ir Škotijos blaivininkų kompanijos fotografija padėjo kaž kieno pramanytą žinią, kad kun. Vasiliauskas išvažiavęs į Ameriką (beja, ir Amerikoje yra kun. Vasiliauskas, tik ne tas pats, apie kurį Šaltinis rašė.—Red.). Škotijos lietuviai, tokią žinią perskaitę, tarpusavyj murmėjo:—„Tai mat ir kunigėlis, kad pas mūsų ilgiau būtų negalėjęs, o kai į Ameriką važiuoti, tai ir galėjimas atsirado!”

* # *

Kaune, kun. Januševičiaus rupeščiū, isteigta „Dailių amatų mokykla-dirbtuvė.” Įstatai naujai ir pirmajai lietuvoje tos rūšies mokyklai jau užtvirtinti. Rasit ne vienas lietuvis, pramokęs tenai naudingų ir pelningų amatų, ras sau tėvynėje geros duonos, ir nereikies jam trankyties po svėtimus kraštus, tarnauti prūsų pilvočiams, knisties aprukusios Britanijos urvuose, lieti prakaitą Vestfalijos fabrikuose, jieškoti sau laimės tolimoj Amerikoje....

* * *

Gudijoje 22 Sausio suėjo 9 metai, kai Peterburgo darbininkai, popo Gaponovėdami, buvo padarę didelę demonstraciją. Paminėjimui tos dienos įvairiose Gudijos miestose

streikavo apie 111,000 darbininkų.

* * * * *

Glasgow'o gyventojai 27 Sausio turėjo nemažą išganstį, girdėdami smarkų sprogimo balsą, ypač Bothernie Garden'o apylinkėse. Kažkas užmetęs dvi bombas, iš kurių viena sprogo, o kitą sargybiniui pasisekė užgesinti vandeniui. Sprogusioji bomba apgadino stiklo namelius, kur auginamos šiltų kraštų augmenis. Išmušo 27 stiklus. Ant laimės žmoniai nebuvo, nors paprastai sodnas pinas yra publikos. Mat buvo tai angstybas subatos rytas. Spėjama, kad tai sufražiščių darbas.

Paduko moterėlės. Taip seniau temėtydavo į publiškas vietas vien „atliekamus“ vaikus, o dabar pradeda dinamiškas ir bombas

* * * * *

Londono, pabaigoj Sausio, buvo kilęs anglių nešiotųjų ir vežiotųjų streikas. Norėjo jie išgauti sau po 1d nuo tono viršaus. Dėl streiko buvo labai pakilusios kainos ant anglių. Coal porteriai buvo atsisakę pristatinti coal'į net į ligonbučius. Dabar (28 Sausio) streikas jau užbaigtas. Sunku nuspręsti, kas laimėjo, nes nors kaikurie darbininkai iškovojo sau po 1d nuo tono viršaus, tai dauguma paliko prie seno užmokėsnio, o kai kuriuos darbdaviai atstatė nuo darbo.

* * * * *

„Daily News“ (29 Sausio N) rašo, kad tulas anglas, susiderėjęs su savo draugu išgerti tiek degtinės, kiek tik tasai draugas išgalėtų pastatyti. Draugas sutiko įveikti, ir taip nugirdė sukvailėjusį girtuoklį, kad vos pargabenus namuon mirė iš persigėrimo. Panašių „šposininkų“ netruksta ir lietuvių tarpe!

* * * * *

Japonijoje apgarsinta, kad naujojo ciesoriaus vainikavimas (lik šiol jis nebuvo vainikuotas) arba „karunacija“ busianti 10d. Vasario m. Žemės drebėjimai ir ugniekalnių išsiliejimai padarė labai daug ieibių. Ant salos Sakura-shimos sudegė virš 2000 namų. Ant Kago-shimos užgriovė kelią per tarpukalnį ir palaidojo 300 bėgusiųjų iš miesto gyventojų. Apskritai kalbant, dėl ugniekalnio išsiveržimo ir žemės drebėjimo žuvo daug takstančių žmonių.

† † † †

Dodge City, Kas. Amerikoje susitvėręs taip vadinamas „Gerų papročių merginų kluibas.“ To kluibo narės iškilmingai pasižada visai nedraugauti su vaikiniais, kurie keikia, girtuokliuoja, ruko (?) ir lošia iš pinigų. Be to jos ketina nevaikštinti į tokius vakarus, kur panašus vaikinai bus kviečiami. Labai gražiai, kad tik išpildytų jos

savo pasižadėjimus! Gal tas prisidės prie sumažinimo storžieviškumo.

Vargiai ir Amerikos burai viršija storžieviškumu tulus Didžiosios Britanijos lietuvius; norint tą pamatyti—verta tik pabuvoti ant visokių rengiamų vakarų—vakarelių—ypač vietose, kur jie rengiama rečiau. Pravertėtų ir čia šikiu ar kitonišku budu prieš storžieviškumą kovoti.

† † † †

The Hamburg - Amerika Line pradėjo taip vadinamąją „rate war“ arba „konkurenciją“ numažindama trečios klesos šipkartės kainą. Kitos Vokietijos garlaivių kompanijos nenusileido ir taip pat numažino šipkarčių kainas. Anglų kompanijos irgi kėtina bilietų kainas numušti, kaip garsina „Cunard Co“ ir „White Star“ atstovai. Pastarieji mano priversti „Anchor and Allan Lines“ kompanijas padaryti panašiai. Norintieji ši pavasarį važiuoti į Ameriką gali tik pasidžiaugti iš tos „karės“, nes konkurentai, gal but, pradės vėžinėti pasažierius, pusdykiai, kad tik nenusileidus priešams.

† † † †

Laike šalėiu Prancuzijoje pasirodė vilkai ir meškos, o vienoj vietoj sudraske 8 metų mergelė. Vosges'uose, kampeliuose Burgundijos ir Champagne's mat dar jų besama.

Ne vien Gudija vilkais turtinga!

o o o

Gudijoje 23 (10) Sausio savo kambaryj pasikorė pravoslavų vyskupas Joaniškijus. Įgavęs proto pamišimą.

• • •

Arti šalos Hog 30 Sausio susimušė du garlaivius; dėl tiršto uko negalėjo jie kits kito pastebėti. Laivas „Monroe“ paskendo kartu su 47 žmonėmis, o kitas garlaivis „Nanntucket“ irgi nukentėjo.

• • •

Anglijos karalius su karalėne Balandžio mėnesij žadą aplankyti Paryžuje prancuzijos prezidentą.

• • •

„Daily Sketch“ (2 Vasario) praneša, buk Angliją kėtinaš aplankyti Gudijos sosto ipėdinis Atvažiuosias pas anglų karalėnę Aleksandrą į vaišes ir vasarą praleisias arti Eastbourn'o. Jį atlydėsianti visa maža armija gudiškoje formoj pasirėdžiusių gudų valdininkų. Tie valdininkai turės saugoti karalaitę Aleksiją.

• • •

Iš Rio-de Janeiro pranešta, kad per kilusį Brazilijoje potvini paskendę apie 2000 žmonių. Nuostoliai dideli.

• • •

ATITAIŠYMAS: N 3 (straipsnyj „Smulkios žinios“) apie Afrikos streiką išbraukė per neapsižiūrėjimą stambi klaida: pasakyta yra—„apgarsinus kovos mėnesio įstatą“—reikia gi kad būtų: apgarsinus karės stovį, karės laikų įstatą.

KAIP AS PAŽINAU SAVO ŽMONĄ.

Buvo viena priežastis, apie kurią dar neminėjau, o tuo tarpu ji gal labiausiai laikė mane savo krašte. Mat aš buvau tada jaunas ir durnas.

Vieną kartą iš nakties pražuvo mums arkliai. Bėgame šen, bėgame ten—nėra, nors tu ką daryk. Išbėgijome visus laukus, aplakstėme ravus ir miškus—nėra, kaip į ugnį įpuolė... Jau pradėjome manyti, ar kartais nepavogė kas, kaip netikėtai gavome žinią, kad arklius sugriebė iš vasarojaus gretimos kaimos kaimynas. Aš, geresnį švarką užsivilkęs ir brizgilais nešinas, ėjau arklių atsimtų.

Buvo jau geri perpiečiai. Saulė kaitino kaip iš pečiaus; ant dangaus nesimatė jokio debesėlio. Kaimynas jau buvo begulys perpietį, tik gražiai papuoštam darželyj knebinėjo kokių penkiolikos metų geltonplaukė mergelė. Saulės spinduliai taip ir žėrėjo nuo jos gražaus veidelio, ilgų auksaspalvių kasų. Linksmi niuniuodama laistė gražiai žydinčius jurginus, rausvus žemčiugus, daugspalves lelijas, margus žirnelius ir kitoniškų kvietkų loveles. Darželis labai didelis ir gražiai prižiurimas. Ko tik nerastum čia: augštas, kvepias diemedelis greta su žalia ruta, lapeliai mėtosi prie žydinčios aguonos, skaisčių rožių krumeliai prie nasturtų, panavijų, gvaizdikelių... Jei bent dilgėlės čia nerastum! Vėliau nekarta aš žiurinėjau į to darželio turtus ir niekad jo grožybe neatsistebėdavau.

Tą kartą man nedaug rupėjo darželis, dar mažiau to darželio karalaitė: aš tik susirupinęs buvau, kaip čia reikės išprašyti arklius. Rodos aš bučiau ne liurbis, bet čia ne daug drąsos teturėjau: vis nerimau, ką man pagiedos kaimynas.

Beveriant vartus iš padangos išsoko pora šunų ir apspito ant manęs loti. Aš pradėjau švaistyties su brizgilais ir pagaliu, bet šunės buvo pikti, puolė tiesiai per viezdą, lindo nežiurint ant smugių, kuriuos taikinau užduoti kamanomis. Bekariaujant su šunimis atbėgo iš darželio mergelė ir nuvijo pikčiurnas šalyn.

Aš nei neturėjau laiko jai gerai prisžiūrėti, nes nuolat reikėjo žvalgyties, kur kudliai, kad kartais užsižiopsojus neikibtų kursai į kulšį. Tik patėmyjau, kad labai švariai ir meiliai išrodė.

Jos lydimas įžengiau į prieangį; čia šetonas kudlius ko tik nenutvėrė už blazdos,—vos spėjau pakišti viezdą. Grįčioje radau vieną gospadinę bekrušančią apie kuknę, bekurenanciją ugnį.

Pasakiau „Tėvel bus pagarbintas.“ pabučiavau gospadinei ranką ir paklausiau, ar nepagrriebė mus arklius. Gospadinė tuojuo nubėgo pažadinti vyro o mergelė man daliai padavė man krešlę ir užprašė sėsti. Čia aš pirmą kartą patėmyjau, kaip gražus, lygus ir tyras baltai raudonas jos veidas ir kaip puikiostamsiai knėlsvos akys. Išpaniurų ir nedrąsiai žiūrėję mane retkarčiais, ir man, nežinatų kodėl, pasidarė labai smagu, kad aš šiandieną švariau ir dailiau pasipuošęs: naujas čerkeso burnoselis—tai ne supliūsi rudinė, o ilgaauliai batai—tai ne vyženos: juose ir žmogus kitaip atrodo.

Atėjo prisikėlęs gospadorius. Pabučiavęs jam ranką, aš pradėjau prašyti, kad atiduotų užgriebtus arklius. Kaimynas puolė mane barti, kad arkliai padarė didelę škadą, kad mes darą ieibes visur ir kad už visą ketvertą arklių jis reikalaujas po pusrublį. Aš bučiavau rankas ir jam, ir gospadinei, bet jis užsikirto ir gana:—„Neduosiu, sako, be dvėjų rublių, ir tiek.“ Aš, beveik prie verksmo privarytas jau maniau, kad be nieko turėsiu grįžti: mat tėvas man įdavė tik kamanas, o pinigų nedavė; isakė man atimti darmiais...

Tik čia mergelei, matyti, pagailo manęs... „Tėveli, sako, atiduok Jonui arklius, jis daugiau neįleis,“ ir pabučiavo tėvui ranką. Aš pasinaudodamas tuo griebiau kaimyną už kitos, noriai bučiau pabučiavęs ne tik jo, bet ir į abidvi rankutes savo mažos užtartytos, jei nebutų gėda... Kaimynas čia suminkštėjo ir neva dar vis pykdamas kreipėsi prie pačios:—„Tai ką, motyn, ar jau atiduoti, ar ką?“

Už valandėlės aš linksmas jojau namuon, o akyse mano vis stovėjo meilus paveikslėlis, ausyse vis skambėjo jos malonus balselis: „atiduok, tėvel, Jonui arklius“..

Nuo to laiko aš tik ir temščiau, kaip čia jai už gerą jos širdį atsikėkavojus. Ilgai negalėjau nieko išmislyti. Betgi ant galo sumaniau.

Aš galiu šiek tiek meistravoti. Dar gandydamas mėgdavau drožinėti: dirbdavau krepšelius, barškalelius, spaustukus, melnyčias, buvau kartą net pasidirbdinęs skripką! Nusitašydavau irgi sau kurpes, pasidirbdindavau šaukštus, samčiūsus... A. A. mūsų prabaščiui taip patiko mano drožinėta lazdelė, kad paėmęs nusivežė sau namuon, ir, sako, ne vienas gritnoklis yra paskiau ta lazda gavęs skersai nugaros: piktas buvo a.a.: sutiks girtą—tai tuojau su lazda ir tvoja.

Marytė, toksai buvo jos vardas, nors dar teturėjo metų apie 15, bet jau buvo skaitoma už gerą audeję.

Netik pagamindavo ji dailius čerkesus, bet ir spalvotus divonus, ir baltas plonas drobes, ir švelnus, minkštus rankšluostelius, staltieses, drobules, trumpiau tariant, buvo tai audejė iš Dievo malonės. Pamatys kur nuvažiavusi į atlaidus moterėlę navačiau apsitaisiusią ir da nu klausinėti: kaip padaryta, kas dėta, kokiū būdu? Iščiupinės, išžiurinės, o sugrižusi jau, žiurėk, pati mėgina padaryti....

Tai aš nudrožinėjau dailiai vijurką, nudailinau gražiai šautuvą išdrožinėjau skriduliukus ir, tais turtais nešinas, vieną šventadienio pavakarį nudulinau pas kaimyno.

(Toliau bus.)

KA RAŠO LAIKRAŠČIAI.

Visas sviestas laiko Šv. Mariją Paną už ypatingą „Blaivybės“ draugijų globėją. Lietuvoje gi ypač iškilmingai blaivininkai švenčia 2 Vasario kurioje išpuola Grabnyčių diena. Škotijoje iškilmės nukelta į artimiausią subatą, t.y. 7 Vasario. Tą pačią dieną bus didelis „Blaivybės“ draugijų atstovų suvažiavimas.

Blaivininkų idėjai kas kartą vis daugiau žmonių pritaria, bet-gi yra dar nemažai ir tokių, kurie, patis neprisidėdami prie draugijos, nenori kad ir kiti prie jos prigulėtų.

Lietuviai! Meskite tą neapykantą į šalį, ir jei patis nenorite pradėti blaivesnį gyvenimą, tai bent kitiems nestatykit perškadų, bet visur remkite gražų darbą. Naudą iš jo ir patis turėsit. Prisiklausykime, ką rašo kiti, kaip antai Gudijos Maikop'o, darbininkai atsiskaukime, patalpintame laikraštyje „Vjestnik Triezvosti“ (Blaivybės Žinios): —, Darbininke! kas tave apgauldinėja? — Degtinė. Tau rodosi, jog ji atneša džiaugsmą, bet ištikrųjų ji teikia nuliudimą. Girtas manai save esant turtuoliu, galinčiumi ir laimingu, o ištikrųjų esi suvargęs, silpnas ir nelaimingas. Tau rodosi, jog ji tave stiprina, šildo ir maitina, o ištikrųjų ji silpnina, atima šilumą, vargina. Visur ji tave prigauldinėja.

Darbininke! kas naikina tavo sveikatą? — Degtinė. Ji gimdo visokias ligas, visokius nelaimingus atsitikimus, ji sunaikina stipriausią sveikatą.

Darbininke! kas ištuština tavo kišenių? — Degtinė. Gėrimas gaisina laiką ir turtą; degtinė niekad negrąžina išlaidų. Nupirk sau maisto — pastiprinsi kūną, nupirk sau gerų knygų — pastiprinsi dvasią, o nupirkai sau degtinės — nusipirkai nuodų. Ir už tuos nuodus dar brangiai užmokėjai! Verčiau butum tuos pinigų į purvyną įmetęs.

Darbininke! kas skriaudžia tavo vaikus? — Degtinė. Girtuoklio šeimynoj ir vaikai gimsta nesveikais, išsigimusiais, palinkusiais prie gėrimo. O tėvų girtuoklių pragaištingas paveikslas išaugina iš jų girtuoklius, paleistuvius, visiems kenksmingus, niekam nenaudingus žmones.

Darbininke! kas atima tau galę dirbti? Degtinė. Rodosi tau ji priduoja spēkų, bet ji jas naikina. Ji, lyg bizunas suvargusių kumelką, paragina pulti tave nuilsusį prie darbo, kada tau už vis reikalingiausias poilsys. Ne džiaugkies! Šiandieną užsivarysi, ryto užsivarysi, pažiūrėsi — ir pradingis kaž kur tavo spēkos, lyg tai užvartytai kumelkai. Kur jos dings? Degtinė pavogs.

Darbininke! kas tave veda prie nelaimingų atsitikimų? — Degtinė. Girtas — tai sukvailėjęs drąsolys. Žiurėk, čia ranką į mašiną įkišęs, tenai po traukiniu pakliuvęs, ten vėl nuo stogo nusiritęs, arba persišaldęs, įgavęs įvairias ligas.

Darbininke! Kas pailgina darbo dieną? — Degtinė. Blaivus žmogus į trumpesnę laiką padarys daugiau už girtuoklį. Kas tau mažina uždarbį? — Degtinė, visur ji! Girtuoklis visad menkas darbininkas, viską dirba praščiau. O už prasčiau darbą ir užmokesnis — menkesnis.

Tad pats sau esi pikčiausias priešas, kada geri ir geriausias sau prietelius, kada blaiviai gyveni.

Visose tavo nelaimėse gali sau šaukties į pagelbą vien tik

blaivybę, blaivybę ir blaivybę!

Paaiškinimų nereikia.

Kun. J. Norbutas.

„Šaltinis“ paduoda sekančią žinią iš Chicago's:

— Čikago. Ligšiol menkai ėjo darbai, o dabar ir visai vargas. Kartą išėjau 7 val. vakare iš darbo, žiuriu — prie dirbtuvės stovi kuopa žmonių, norinčių gauti darbo. Tokios žmonių kuopos eina lukuriauti darbo prie visų pabriku bei dirbtuvių. Sargai neapkęsdami varo juos, bauriai koliodami. Žinau tokių ateivių, kurie po ketvirtą mėnesį ieško darbo ir nesuranda. Reikia žinoti, kad menkiausias pragyvėnimas atseina mėnesiui bent 15 dolerių. Netik naujai atėjusiems, bet ir seniems darbininkams vargas, ypač gi vargas tiems, kurie visą savo uždarbį paliko saliuuose. Vakare bausi išeiti miestą, nes pilna plėšikų.

Broliai lietuviai, šiuo laiku nemanokite eiti Amerikon, kurie buvote pasirengę.

V. Domaševičius.

Rasit tos žinios sumažins Didžiosios Britanijos lietuviams norą dumti į Ameriką.

„Žvaigždė“ be paliovos gazdina lietuvius, norinčius keliauti į Argentiną Štai ką ji rašo:

— Iš Buenos Aires ateina raportai apie nežmonišką išnaudojimą darbininkų imigrantų. Anot tam tikro inspektoriaus Nicklensono imigrantus paima savo globon darbo įstaigų komisijonieriai. Iškart apsieina su jais labai gerai, prikalbina pasirašyt ant kontrakto į darbą, duoda jiems pinigų ir priverčia parašyt savo prieteliams, pasigiriant, kaip puikiai juos čia užlaiko. Po tam išsiunčia tuos imigrantus į plantacijas, kur be jokių varžybų su jais elgiamasi it su gyvuliais. Už kontrakto sulaužymą darbininkai buna mušami ir net visiškai nužudomi, jei kuris skundžiasi ant blogo maisto ar mokesties. Plantacijų savininkai ir darbo užžiurėtojai daugelyje vietų kaltinami darbininkų žudyme. Nere-tai, sako, darbo vietų apylinkėse atrandama darbininkų sumankyti lavonai.”

Matyt ne kokie pyragai!

Paskutinioji „Titanic'o“ Kelione.

(Atminčiai kun. J. Montvilos, žuvusio draug su kitais „Titanic'o“ keliauninkais.)

Ne pasaką čionai paduosiu, bet tikriausią atsitikimą, apie kurį ir dabar retkarčiais tenka išgirsti kalbų ir ginčų, skaityti raštus. Smulkmenos, surankiotos daugiausiai iš visokių angliškių ir lietuviškių laikraščių, pertikrintos kiek galima. Kiekviena atvejūje, aprašant taip atsitikimus, neatsitolinsime nuo tiesos.

o o o

Prieš save turiu gedulingą lakštelį: „Jaunas lietuvių kunigas, Juozas Montvilo, išpildė savo priedermę iki galo.” Tie keli anglų laikraščio žodžiai kaip prakilniu skamba pagyrimu ir kaip daug duoda medžiagos apmąstymui.

Kada, prieš linksmai žerinčią ugnelę, patogiai minkštame fotelyje atsisėdęs, užmirštu dienos rūpesčius ir mintiems duodu liuosai skrajoti, akyse mano, lyg gyvas, stojasi paveikslas jauno kunigo: ramus ir rimtas, ant veido pasišventimas, rankos truputi pakeltos ir ištiestos duoda paskutinį palaiminimą... o čia pat šimtai skenstančių žmonių kovoja su mirėlia ir laukia pastarosios valandos, kada nepermaldajamas likimas užbaigs jų gyvenimo dienas...

o o o

Turtinga ir galinga kompanija „Baltosios Žvaigždės“ (White Star)! Po jos ženkle ištisi desėtkai visokios rūšies laivų plaukioja jurėmis ir upėmis. Bet pagražinimu viso to laivyno, jo puikybės, buvo didžiausias garlaisvis „Titanic'as.”

Tasai 120 sieksniū ilgas, ant 9 augštų, milžinas svėrė virš 4,000,000 pudų, galėjo sutalpinti apie 5000 žmonių ir kaštavo kompanijai arti £2,000,000, neskaitant pinigų, užmokėtų už pagražinimus, aptaisymus. Užtai galėjo vadinties tikru plaukiojančiu miestu. Turėjo jis visus naujausiais laikais taikinamus laivams išradimus, viską, kas žmogui reikalinga, idant galetu patogiai ir linksmai keliauti. Keliauninkas galėjo čionai rasti patarnavimui bevielį telegrafą, savo telefonus, krasą, orkėstrą, teatrą, laikraštį kriautuves, žodžiu tariant, viską, ko tik žmogus reikalautum. Laivas prigulėjo prie greičiausių pasaulyje, galėjo plaukti greitumu gudiškojo pasazėrinio traukinio.

Paėmęs virš pustrečio tukstančio keliauninkų, „Titanic'as“ turėjo dar pirmą kartą keliauti į Ameriką. Norėjo tad tą savo pirmąją kelionę atlikti į taip trumpą laiką, kaip joks garlaisvis iki šiol nesugebėjo...

o o o

Puiki garlaisvio salė visa nušviesta spalvotomis šviesomis... Visur brangus rakandai, pagražinimai... Bet visas puikumas ruimo, visi blizgučiai išrodo menkniekiu ir be verties prieš puikumą augštų ponių ir turtingų panų parėdinių... Ant laivo aristokratiška iškilmė, balius; susirinko čia beveik vieni didžiūnai, valdančios milijoniniais turtais ponios ir panos, tokie pat turtingi ir galingi, puikiausiuose parėduose ponai ir ponaičiai. Orkėstrai griežiant šoka jie, sukasi linksmai ir išrodo, kad širdy neturi jokio rūpeščio...

Tegul sau šoka ir tegul sau linksmiasi! Man, šiandien svetimoj šalyje gyvenančiam, ne daug rupi linksmybės. Velyk prisižiūrėti veidams liudniems, pilniems melancholiško ilgėsio...

o o o

Ant viršaus laivo, toli ir nuošaliai nuo pasaulinio triuksmo, sėdi jaunutis, gražaus veido dvasiškis. Iš paviršiaus galėtum spręsti, jog jis tėra dar klieriku pirmųjų kursų, bet keliauninkų sąrašas rodo kitką: yra tai jaunas lietuvių kunigas, Juozas Montvilo. Neseniai dar užbaigė Seinų seminariją, bet laimė jam nepatarnavo. Dėl pakrikštyjimo stačiatikių vaiko atstatytas Lietuvoje nuo tarnystės važiuoja į Ameriką, idant tenai padaugintų skaitlių Kristaus vyndaržio darbininkų.

(Toliau bus)

J. A. WALKER,
236 MAIN STREET,
BELLSHILL.

Užlaiko Pigiausia ir Geriausia Spaustuve.

Specijališkai užsiima lietuviškių raštų spausdinimu.

KORESPONDENCIJOS.

MOTHERWELL.—24 Sausio buvo čia susidedas iš trijų žmonių socialistų duonkepių draugijos „pirmyn mitingas.“ Tartasi, kaip įgaut daugiau ėmėjų ir narių; mat Motherwell'o lietuviai, nors jučią yra į 280 žmonių, nežiurint į išleistus pakvietimus, nepanorėjo susirinkti. Netik bijo jie eiti ant mitingo, bet ir imti „pirmėviskają“ kad ir papi-gintą duoną. Nenori irgi rašyties i narius, bijo kad „pirmyn“ ne pas-prustų „tolyn,“ kartu su narių įnašomis. A. Norkevičia.

Motherwell.—19 Sausio. Tulas I.J. pusgirtis nakėblino i Hamilton'ą ir tenai dar daugiau įtraukęs pradėjo užkabinėti praeivius. Už tai liko apkultas, nedasiskaitė laikrodėlio, auksinio lenciugelio ir 15/pinigais. Ant girtu vyro-visi skujai byra. An. Norkevičia.

GLASGOW.—Pradžiu gomesusi-laukė savojo laikraščio Ypač pamatė jo pastangas praplėsti musų stambiai ir tirstai užžėlusius dirvonus. Visi mes, žinodami, kad tuose dirvonuose darbo daug, o darbininkų truksta, turėtumėm stoti i bendrą darbą, paremti Jšeivių Draugo pastangas. Prisidėti prie darbo galime dvėjopai: užsisakydami laikraštį metams arba pusei ir rašydami i jį, paduodami laikraščiu visokias žinias ir t.t.

Be darbo nėra vaisiaus. Tad i darbą visi, o darbo vaisius bus gražus! J. Senelis.

HOLYTOWN.—I. Dr. rašė apie Holytown'o „vistinyčią.“ Turiu garbę pranešti, kad toji „vistinyčia“ tikrai čia buvo, bet jau kelios dienos kaip tapo išardyta, ir visi keturi „nariai“ išsivaikštinėjo kiekvienas sau. Čia rolė lapės atlošė namų savininkas, kurs, sužinojęs kompanijos tikslus ir jos „šviesumą,“ paliepė tuoj išsikriaustyti.

Taip toji įstaiga ir paio.

BELLSHILL.—Blaivybės Draugija 30 Sausio parengė teatrą. Su-vaiddinta: „Ant bedugnės krašto.“

Vaidinimas pasisekė nepaprastai: žmonės negalėjo atsigerėti. Rodėsi, kad visi lošikai iš to duoną valgo: nudavė kuogeriausiai. Girtuoklio žmona (jauna dar mergaitė), rodėsi tiesiai paimta iš gyvenimo. Girtuoklis labai tipiškas. Žydas-tai išrodė duše ir kunu poprasčiausiu lietuviškoju „Berkumi.“ Kiti lošė-jai: žydo bernas, Jurgis, Ona, Motė-jus visi labai gražiai nudavė. Ant galo padainuota „Sunkus laikai“ graži išeivių daina, kurios tekstą pa-duosime vėliau Jšeivių Drauge, padėklamuota kelios eilės. Publikos buvo nemažai. Tvarka labai graži. Narys.

NEWTONGRANGE—Pas musų žmonės labai ipratę gerti. Neretai pešasi. Per tulas krikštynas net peiliais pradėjo badyties. Vis tai girtybės vaisiai. Lietuvos Sunus.

HAMILTON.—30 Sausio „Blai-vybės kuopa“ parengė vakarelį. At-važiavę iš Glasgow'o mėgėjai suvai-dino „Smuklę,“ padainavo gražiai keletą dainelių. Gaila, kad nebuvo dekoracijų (nėra tos lengva gauti.—R.) Tvarka vakarelį visai neti-kusi: matyt kad vakareliai retai daroma ir net publika, nei rengėjai prie jų neprate. Laikė lošio publika šokavo, švilpė, trypė kojomis. Nemažai buvo ir įkaušu-sių. Šokiai irgi nekaip išrodė. Kitas pusgirtis, kepure iki ausų už-sisimankęs, papirosą išikandęs grūdašį paskui kitų porų, išsigandu-sią mergaitę apilgėmžęs.

Laikas būtų pamesti storžieviš-kumą. Karštas lietuvis.

BLANTYRE.—Kun. Kemėšiu paraginus susitvėrė čia „Blaivybės Draugija“; tik mažai kas prie jos prisidėjo, o ir ant mitingo pirmojo susirinkę buvo skaitlingai vien ant naujo kunigo pažiopsot. Užtai yra čia daug degtinės, alaus ir net „smirdės“ (dvokianti bjauriai ne-valyto spiritus'o kreacija su van-deniu ir visokiais priedais—Red.) garbintojų. Yra net tam tyčia agentų, laikančių tas gerybes ant pardavimo, kaip J. B. ir A. L. Kartą pas B. tula moterėlė M. K. ko ne sudėgė nuo „smirdės.“ Laimėi vienas sumanus vyrukas užpylęs jai gerklę dar prašmatnesniu skstimu, negu pati „smirdė.“

Laikas, vyrai ir moteris, būtų mums susiprasti. Blantyrietis.

AUKOS.—J. Valaitis, Giengar-nock, 5/-; per J. Šimkuno sugri-žtuves Uddingston'o lietuviai: Blažis Jonas 2/, Platkauskas Juozas, Česonis Antanas, Juozas Šimkunas ir Jasinekas, Karolis po 1/-; Šulinc-kas Juozas, Šlėkis Lukas ir Matulai-tis Petras po 6d; Žukauckas Juozas, Trubaitis Petras, Kalakauskas Juozas ir Kalakauskiutė Veronika po 3d; Tekla Žukauskėnė 2d.

Aukos gavome—Ačiu! Red.

Prenumeratą prisiuntė metams Motėjus Rutkauskas (Lietuvoje); ir Jonas Mačiokas, Musselburgh. pusmėčiui: Vincas Rušincas, Shotts

LABDARYBĖS AUKŲ ATSKAITA.

Gauta Lapkr. 9 Burnbank 3/10; 16 Mossend 8/7; 20 Shotts 1/1; 23 Carfin 3/5; Shotts 4/6; Gruodžio 9 Glasgow 3/6½; 14 Burnbank 12/0½; 21 Mossend 11/10; 25 Mossend 9/0½; 27 Craigneuk 2/8; Sausio 4 Glasgow 1/11; 11 Burn-bank 6/7; 18 Mossend 7/3½; 25 Shotts 4/-; ir 1 Vasario Glasgow 1/3½; išviso: £4 1/6½.

Išleista: Naujokėnei (Glasgow. Vyras pabėgęs nežinia kur, pašalpos nėkur negauna, turi vaikus) per 8 savaites po 3/- išviso 24/-; Vencau-skėnei (Craigneuk. vyras pabėgęs i Ameriką, turi 2 vaiku) per 5 nedėles po 3/-15/-; Ališauskėnei (Bellshill našlė. Pora vaikų. Gau-na iš parish po 6/ ant ned. per 5 ned. po 3/-15/-). Ir Pranaitėnei (Burnbank vyras Amerikoje) per 2 ned. po 3/-6/; Visų išlaidų—£3; Kasoj dar £1 1/6½

7 Vasario.

Kun. J. Norbutas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI:

Glasgow.—p. J. L. Straipsnį šiek tiek perkeitę ir sutrumpinę dedame. Mēs esame priversti straipsnius trumpinti dėl stokos vietos.

Visiems Korespondentams:—Labai pageidaujama, kad tie, kuriems teko gyventi Danijoje, Belgijoje, Prancuzijoje, Pru-suose ir kitose mažai žinomose vietose, teiktusi paduoti žinių apie ten gyvenančius lietuvius, sąlygas gyvenimo ir t.t.

Taip pat ir žinias apie įvairias lie-tuvių didesnes ir mažesnes kolonijas, išsimėčiusias Anglijoje, nežinomose vietose Škotijos ir t.t.

Blantyre.—J. M. Sunaudosime vėliau. Eilės rašyti nėra pigu, reikia ne vien gabumo, bet ir mokslo.

Craigneuk.—A. Š. Raštas ilgokas. Paliko ant tolesnio laiko, nes dabar mažai vietos.

A. At. Shotts Tik.

Redaktorius-leidėjas Kun. J. Norbutas.

Pirmasis Škotijoje lietuvių KUPČIUS.

Nešioju per stubas marškinius, kelnes, batus, vyrams, moterims ir vaikams, laikrodėlius, diviskas, lai-ėkus pagražintus, perfiumerijas, viską, ką tik nori, mažmožius ir didesnius daiktus parduodu daug pigiau, negu žydai. Ypatiskai, arba per laišką: 98 Kidston Street, S.S. Glasgow. JONAS ŠIRMULIS.

Bellshill'es Katalikų Skaitykla

Old Masonic Hall, Main St. Bellshill

13 Vasario rengia TEATRĄ.

Vaidins „AKLA—PAŽINS, KVAILA—SUPRAS“

IR „TARNAS ĮPAINIOJO.“

Daug juokų!

Meldžiame atsilankyti.

Glasgow „Blaivybės“

sale (210 Govan Street) 13 Vasario

Vakaras. Vaidins:

„ŠVARKAS IR MILINĖ“

rodys magiškas

—ŠTUKAS;—

dainos ir šokiai, skrajojanti krasa.

Galima gauti užkandos, arbatos. Pradžia 7 v. v.; pabaiga 6 v. ryto; vaidinimas 11 v. naktį.

ATSILANKYKIT.

Siuvu sulyg pas-kučiausių madų ir kiekvieno noro.

Teipogi pardavinėju:

Auksinius ir sida-brinius laikrodė-lius, lenciugėlius, šliubinius ir kito-kius žiedus.

Turiu pardavi-mui maldaknygių ir giesmynelių (kantičkų)

Viską atlieku pi-giai, greitai ir gerai.

MANO ADRESAS—

L. SERAFINAS,
67 OSWALD STREET,

(3 Up Back)

GLASGOW

Bellshill Theatre

DAILIAUSI ir AISKIAUSI
PAVEIKSLAI.

Vaidinimai du kartu kas vakarą
ant 7 ir 9.

PIGIOS KAINOS:

—3d 6d ir 9d—

Didelė suknių kriautuvė (Drapery)

Clarks' o Politechnika

(Visokių tavorų sandelis)

Ateik ir pažuirėik,

—kaip gražus ir puikus tavoras!—

526 MAIN STREET,
MOSSSEND.

Printed by J. A. WALKER, Bellshill.

Saturday, 7th February, 1914.